

Administratia
Tipografia:
Brazov, piata mare, Targul
Inului Nr. 30.
Preturile de publicare:
Brazov, piata mare, Targul
Inului Nr. 30.
Incepand mai tarziu in
Viena, Austria, de Vogler (Din
Munich), H. Schulz, Alois Herndl, Y.
Bauer, A. Oppel, J. Donnerberg; in
Sudaustria: A. V. Goldberger, Ek-
stein; Bernat; in Frankfurt: G. L.
Dunke; in Hamburg: A. Steiner.
Pretul inserțiilor: o seriă
pe o coloană 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
citate. Publicari mai dese dupa
tarifa și in viață.
Reclame pe pagina a III-a o
ora 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LVII

„Gazeta” este in aa-oru
Abonamente pentru Austro-Ungaria,
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se preumără la toate oficiile
postale din țara și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrației, piata mare,
Targul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în osă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 32.

Brașov, Vineri, 11 (23) Februarie

1894.

Apponyi în contra căsătoriei civile obligatoare.

Brașov, 10 Februarie v.

Cine ar fi crezut, că tocmai din incidentul politice bisericești a cabinetului Wekerle se schimbă deodată așa de mult sceneria în camera ungară, încât opozițiunea să cadă în prepus înaintea majorității, care sprijinesc proiectele de lege ale guvernului, că ar sufla într-un corn cu confesiunile și cu naționalitățile?

Minunea acesta a produs-o vorbirea asupra căsătoriei civile, cu care a debutat în ședința de alaltăieri a camerei ungară contele Apponyi, șeful opoziției. Motivele ce le-a adus el înainte, pentru a susține vederile sale deosebite de acele ale guvernărilor, au dat privilegii însuși organului principal al guvernului „Nemzet” de a-i imputa, că s'a pus pe punctul de vedere al celor ce luptă pentru interesele confesiunilor și ale naționalităților, pe când așa dîsul „conceptul național maghiar” are în vedere tocmai zădărnirea acestor interese în folosul ideii de contopire națională.

Apponyi a declarat că în tot se unesc cu principiile stabilite de proiectul de lege al guvernului, numai în privința formei încheierii căsătoriei și de altă părere; el nu acceptă forma căsătoriei civile obligatoare și negă, că acesta ar fi cea mai liberală, provocându-se la exemplul Angliei și al Americii, unde există numai căsătoria civilă facultativă. Dîsul recunoște deci necesitatea unui drept matrimonial unitar și a jurisdicției statului în afaceri matrimoniale, dîr stăruie ca încheierea căsătoriilor să se lase și în viitor în mâna organelor bisericești, cu singura excepție a acelor cazuri, unde există un ast

fel de impediment bisericesc, pe care legile statului nu-l recunosc.

Nu se mulțumesc Apponyi cu o lege teoretică, ci vrea ca această lege să se și poată executa; în împrejurările actuale el este de firma convingere, că legea propusă de guvern nu se poate executa cum ar recere interesul statului și că ea nu numai că nu va face să înceteze luptele și nemulțămirea existente între confesiuni și naționalități, ci le va da nou nutremânt față cu corpurile legitime.

În stadiul de față al administrației, dîse contele Apponyi, conducerea matriculelor din partea organelor statului este cu neputință. Nu e nici o garanță, că aceste le vor purta esact și se vor naște complicațiuni și încurcături din cele mai mari și păgubitoare pentru vața statului. Matriculele civile vor impune însă și prea mari jertfe financiare statului, pe când de altă parte confesiunile vor fi lipsite de un izvor însemnat de venituri, ceea ce mai ales pentru cele mai puțin dotate va fi foarte simțitor.

Dîr nici pacea interconfesională nu se va pute restabili prin proiectul de lege al guvernului, căci cu deosebire protestanții vedu cu ochii modificarea legii dela 1868 privitoare la creșterea religioasă a copiilor din căsătoriile mixte. De aceea Apponyi este în contra modificării acestei legi.

Mai departe susține, că forma căsătoriei civile asemenea nu corespunde intereselor protestantismului, dîr în genere vede într'însa o bruscare a sentimentelor religioase ale tuturor confesiunilor și dîce, că sila de a se prezenta înaintea autorității civile, va produce asupra locuitorilor țării o adîncă și nefavorabilă impresiune și va naște o crisă morală, sguduind alipirea cătră viața bisericescă și religioasă. În

acastă crisă ar fi espusă mai mult rassa maghiară, căci acolo unde bisericile sunt naționale, legătura strînsă și căldurosă dintre confesiune și naționalitate va întări și va apăra influința bisericescă și numărul căsătoriilor bisericești nu va scăde.

În fine Apponyi mai aduce ca argument în contra introducerii formei obligatoare a căsătoriei, că acesta va avea un efect stricăcios pentru „unitatea națională” prin aceea, că va nutri fanatismul confesional, ațitîndu nemulțămirea preoților prin cestiunea de pîne, și dîndu-i astfel și mai mult pe mîna agitatorilor naționali.

E învederat, că aceste motive, pe cari Apponyi le-a adus înainte condus de îngrijirea, ca să nu se slăbească „puterea contopitoare a statului”, au trebuit să deștepte suspiciunile și nemulțămirea guvernărilor, cari tocmai în aceea vedu cea mai mare isbîndă a ideii de „unitate și solidaritate națională”, că se vor lua din mîna preoțimeii naționalităților căsătrile și matriculele și se vor da în mîna organelor statului.

Dîcă s'ar primi propunerile lui Apponyi ar căde în baltă pentru multă vreme idealul guvernărilor „ca să care cetățenii să recunoscă statul ca factor competent și de putere dela légănă până la mormînt”.

Apponyi însă este de părere, că nu decide aceea, ce pune doctrina ca ideal, ci numai aceea ce se poate executa, fără de a întrebuița silă și a turbura spiritele. Și în punctul acesta ni se pare, că șeful opoziției este mai precaut și mai înțelept, decât frații săi în șovinism.

Bucovina și centraliștii germani.

Foile centraliste germane, în frunte cu „N. Fr. Presse” și cu „Tagblatt”, con-

tinuă campania în contra președintelui țerei Bucovinei, Br. de Kraus. În interesul regimului de așt altă coalițiunei se cere categoric, ca Br. Kraus să fiă rechemat dela postul său și în locul lui să fiă numit un bărbat, care să corăspundă doririlor Germanilor centraliști și să fiă după placul celor dela „N. Fr. Presse”. Tîtu mai mult se dau pe față tendințele stîngei germane liberale, de a submina pozițiunea Românilor conservativi și a favorisa predominarea partidei liberale germane în Bucovina.

Cu privire la acesta scrie „Politik” între altele: „N. Fr. Presse” își maschează încă de astă dată tendințele printr'o îngrijire surprindătoare, ce o manifestă pentru Rutenii din Bucovina. Dîr acesta nu este, decât numai tartufferie; căci decă fôia liberală într'adeveru ar fi așa de mult îngrijată de interesele acestui popor, atunci n'ar trebui să-și mărginească protecțiunea numai la Rutenii din Bucovina. Amă mai accentuată încă odată: Germanii liberali cred, că a sosită erăși ocaziunea favorabilă, de a stabili în Bucovina un regim „german”. Baronul de Kraus le stă însă în cale, prin urmare trebuie să fiă delaturat. Apetitul este în creștere.”

„Gazeta Bucovinei” continuă de a se ocupa cu uneltirile Germanilor liberali din Bucovina, cari condus în dietă de Dr. Rott, ațit pe Rutenii tineri în coștra Românilor, nutrind astfel focul desbinării între Ruteni și Români, ca să arate îngrijirea ce o au pentru cei dintâi. În numărul din urmă se ocupă cu vorbirea deputatului ruten „Tyminski”, care condamnă agitația contra Românilor, când aceștia nu pot să dea Rutenilor, ce nu au nici ei, și când nici nu atîrnă dela ei să le dea, ce cer, dîcînd că nu la Români să se adreseze Rutenii, ci la guvern... er despre partida liberală condusă de Dr. Rott dîce, că-i este numai de germanizare și de ambiția de a domni, er nu de adevăratul liberalism.

Venind apoi vorba de ațitarea sistematică a Rutenilor tineri din partea liberală germană în contra Românilor, „Gazeta Bucovinei” dîce:

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Unchiul din America.

Povestire, de Emile Souvestre.

(2) (Urmare.)

— „Hola, ce, vî e frică de menageria mea?” esclamă Bruno ridîndu. „Dîr liniștiți-vî, bunii mei, reculegeți-vî și veniți de mî îmbrățișați, — că dîr de aceea am făcut eu o călătorie de trei mii de miluri.”

Martin își reveni mai întîiu; apoi veni și Clemence, veduva și cei doi nepoți mai marișori, dîr nimic pe lume nu ar fi putut face pe nepoțica și pe nepotul cel mai mic, ca să se apropie.

Bruno se despăgubi pentru acesta, dînd Iuliei o sărutare.

— „Pe credința mea!” dîse el apoi, „p'aci era să cred, că n'o să mai sosesc la voi. Apoi, sci d-ta, mamă Mauvaire, că dela Dieppe până la îndrăcita d-tale de casă, e fugă bună?”

D'abia acum observă Martin, că încălțămîntea marinarului era plină de praf. „Ai venit dîră pe jos, unchiule Bruno?” întrebă el surprins.

— „Nu cumva ai pretinde tu, ca să plutescu cu luntrea printre lanurile vîstre de bucate?” îi rîspunde marinarul bine dispus.

Martin își îndreptă privirile spre ușa.

— „Dîr... bagagiul?”... cuteză el să întrebă.

— „Bagagiul meu îl am la mine”, rîspunde Bruno. „Un marinar, fetul meu, n'are lipsă când călătorește, decât de o lulea și o scufă de nopte.”

Veduva și copiii ei se uită unii la alții.

— „Iertă unchiule”, dîse Martin, „dîr din cuprinsul scrisorii d-tale am conchis...”

— „Ce adevă? că eu voi intra aci cu o corabie cu trei catarguri?”

— „Acăsta nu tocmai”, rîspunde Martin cu un zîmbet cam genat, „dîr totuși cu coferele d-tale... pentru o petrecere mai lungă, deorece ni-ai dat speranță, că vei petrece timp mai lung la noi.”

— „Eu?”

— „Da, nu ni-ai scris ore, că vei veni cu tîte câte le ai?”

— „Ei bine, privește, aci e totu ce am!” esclamă Bruno, „adecă maimuța și papagalul meu.”

— „Cum? acăsta e totu?” strigă familia ca dintr'o gură.

— „De sigur, afară de coferul meu de marinar, în care se află un număr însemnat de ciorapi fără tălpi și cămeși fără mâneci! Dîr pentru acăsta n'aveți de ce să fiți superați. Până ce conștiința și stomacul se află în bună ordine, celelalte sunt numai glumă! Dîr scusa, cumnată, vedu, că aci e cidru și cele patru ore pe drumul țerei mi-au uscat gătulul. Hop, Rochambeau! salut pe rudenii.”

Maimuța făcu trei sărituri stîngace în aer, se aședă apoi jos la ore-care distanță, și-și frecă gura.

Intr'aceea marinarul se aședă la masă și-și turnă de beut.

Familia părea cu totul desconcentrată. Bruno, după ce zărise masa așternută, se aședă fără multă ceremonie la ea și declară, că e pe jumătate mai mort de fîme. De voiă de nevoiă, trebuia să servescă supa de mere și slămina afumată, pe care o observase într'aceea. Celelalte bu-

cate însă, veduva Mauvaire le scuti în dulapul de credență.

La stîrnitorele întrebări ale lui Martin, marinarul istorisi cum a percurs sub diferite pavilione în decurs de douăzeci de ani oceanul Indic, fără altă câștig, decât solda lui, care d'abia primită, era și cheltuită. Scurt, după un timp de unu cîșu, la tot le era clar că sorele, că întrăga avere a unchiului Bruno constă în multa dispozițiune bună și o poftă de mîncare escelentă.

Descepițiunea era generală, ea se manifesta însă în diferite moduri, conform caracterului particular al fi-căruia. În timp ce ea la Clemence escită numai surprindere și puțină trișteț, la Martin ea provocă mîniă și opunere și la veduvă compătimitere și supărare. Nu peste mult și acăsta schimbare în dispozițiunea familiei nu se mai putea tăinu. Maimuța speria pe nepoțica, luându-se în gîna după ea, și bunica pretindea pentru aceea să fiă închisă într'un grajd, care tocmai era gol, și când papagalul își permise chiar a-și băga ciocul în farfuria marinarului, Martin declară, că acea pasere obrasnică nu pôte fi suferită mai mult. Clemence

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Februarie 1894.

Table with financial data including Renta ungh. de aur, Renta de corone ungh., Impr. cat. fer. ungh. in aur, Oblig. de ost. I. emis., Bonuri rurale ungare, Imprum. ungh. cu prau, Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin, Renta de hartie austr., Losuri din 1860.

Actii de ale Bansei austro-ungar. 1003.-

Table with financial data including ungh. de credit, austr. de credit, Napoleon d'ori, Marcii imp. germ., London (lire sterlinge), Rente de corone austr.

Cursul pieței Brașov.

Din 22 Februarie 1894.

Table with financial data including Banonote rom. Cump., Argintu roman., Napoleon d'ori, Galbent, Rable rusesci, Marcii germane.

Nr. 2438 - 1894

PUBLICAȚIUNE.

In urma conclusului reprezentanței comunale, luat în sedința de ieri, se aduce spre știință, cumcă pertractarea de oferte, referitoare la arândarea, respective închirierea caselor, locuințelor, prăvăliilor, magazinelor, locuințelor etc. STATORITĂȚI PE 23 FEBRUARIE A. C. și publicată prin publicațiunea din 20 Ianuarie, a. c. Nr. 489, se sistază.

După expirarea a 15 zile se va publica din nou pertractarea de oferte asupra acelor obiecte orașenești, cari au mai ramas de a se închiria pe cale de oferte.

Brașov, 22 Februarie 1894.

371,1-1

Magistratul orașenesc

Avisu.

Am onorea a face cunoscut On. Dómne, că magazia de confecțiuni și mantile, ce a avut-o în Comissionu D-nul Alexander Goldmann & Comp. în Tîrgul Inului Nr. 28, cu data de Februarie am desființat-o.

Voiu deschide de nou unu etablimentu de Confecțiuni de dame, dar nu în fostul localu.

La timp voiu ave onore a anuța deschiderea etablimentului.

Cu stimă:

IGNATZ WEINBERGER, din Budapesta.

Advertisement for 'VATRA' magazine, featuring the title 'VATRA' in large letters, subtitle 'FOAIE ILUSTRATĂ PENTRU FAMILIE', and authors 'D-lor I. SLAVICI, I. L. CARAGIALE și G. COȘBUC.' The text describes the magazine's content, including literary works, news, and illustrations, and provides subscription information.

Advertisement for 'Anunciuri' (announcements and ads), stating 'Suntă a se adresa subscri-sei administrațiunii. In casul publicării unui anuțiu mai mult de odată se face scădementu, care cresce cu cātu publicarea se face mai de multe ori.' It also mentions 'Administrațiunea Gaz. Tr. GAZETEI TRANSILVANIEI.'

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Oct. 1893.

Large railway schedule table with multiple columns for different routes: Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, Teius-Aradu-B.-Pesta, Copșa-mică-Sibiu, Sibiu-Copșa-mică, etc. Each column lists stations and corresponding train times.